

Agendy ONZ i obszar ich działalności

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Schemat](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Bibliografia:

- Źródło: rsr/PAP, *Nowe władze anulują decyzje Trumpa. USA wesprą WHO w walce z pandemią*, 9.02.2021 r., dostępny w internecie: polsatnews.pl [dostęp 21.06.2021 r.].
- Źródło: *Konstytucja (...)*, dostępny w internecie: sip.lex.pl [dostęp 21.06.2021 r.].
- Źródło: Wolfgang Iglar, *Unia Europejska a Światowa Organizacja Handlu*, dostępny w internecie: europarl.europa.eu [dostęp 21.06.2021 r.].
- Źródło: *Karta Narodów Zjednoczonych*, dostępny w internecie: unic.un.org.pl [dostęp 21.06.2021 r.].

Agendy ONZ i obszar ich działalności

Palais des Nations, europejska siedziba ONZ w Genewie
Źródło: Mathias P.R. Reding, domena publiczna.

Jednym z filarów porządku międzynarodowego od 1945 r. jest Organizacja Narodów Zjednoczonych. Choć została ona powołana w celu utrzymywania pokoju na świecie oraz rozwiązywania kwestii spornych między państwami, globalna współpraca daleko wykroczyła poza obszar związany z bezpieczeństwem. ONZ została „obudowana” szeregiem odrębnych organizacji wyspecjalizowanych, zajmujących się współpracą międzynarodową w wymiarze społecznym, ekonomicznym czy kulturalnym. Wszystkie one, wraz z ONZ, tworzą sieć porozumień określaną jako system Narodów Zjednoczonych.

Twoje cele

- Wyjaśnisz znaczenie polityczne agencji wyspecjalizowanych oraz organizacji powiązanych z ONZ.
- Wymienisz przykłady organizacji tworzących system Narodów Zjednoczonych.
- Opiszysz działalność wybranych agend wyspecjalizowanych ONZ.

Dla zainteresowanych

Powstanie i cele ONZ

Historia ONZ

**Charakterystyka
działania ONZ (organy
i mechanizm
podejmowania decyzji)**

Osiągnięcia ONZ

**Międzynarodowe
systemy współpracy
i bezpieczeństwa.
Organizacja Narodów
Zjednoczonych (ONZ) cz.
1**

**Międzynarodowe
systemy współpracy
i bezpieczeństwa.
Organizacja Narodów
Zjednoczonych (ONZ) cz.
2**

ONZ i powojenny ład międzynarodowy

Organizacja Narodów Zjednoczonych powstała w 1945 r., tuż po zakończeniu w Europie II wojny światowej. W zamierzeniu jej twórców, czyli państw, które walczyły z III Rzeszą i jej sojusznikami i które jeszcze w czasie wojny nazywane były „narodami zjednoczonymi”, miała ona stać się filarem nowego światowego ładu. Porządek międzynarodowy miał się odtąd opierać nie na rywalizacji mocarstw, tworzeniu przez nie własnych stref wpływów i rozwiązywaniu konfliktów w drodze walki zbrojnej, ale na prawie międzynarodowym, politycznym dialogu i poszanowaniu praw wszystkich narodów. Możemy o tym przeczytać w preambule do [Karty Narodów Zjednoczonych](#) z 1945 r.:

“ *Karta Narodów Zjednoczonych*

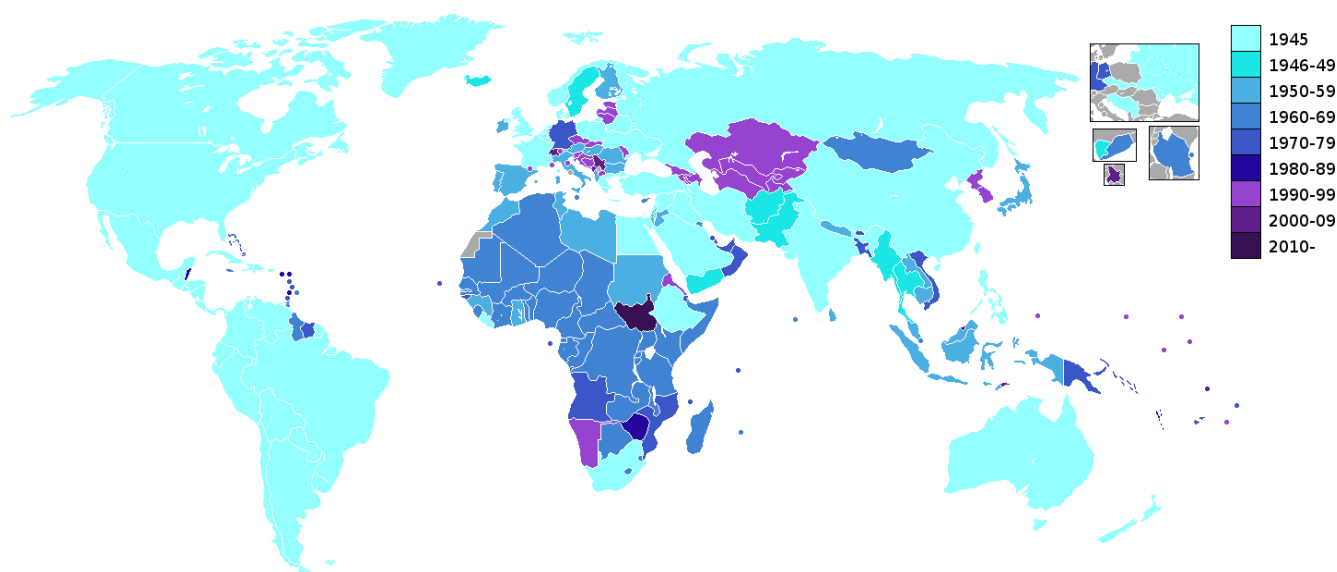
My, Ludy Narodów Zjednoczonych, zdecydowane uchronić przyszłe pokolenia od klęsk wojny, która dwukrotnie za naszego życia wyrządziła ludzkości niewypowiedziane cierpienia, przywrócić wiarę w podstawowe prawa człowieka, w godność i wartość człowieka, w równouprawnienie mężczyzn i kobiet, w równość narodów dużych i małych, stworzyć warunki umożliwiające utrzymanie sprawiedliwości i poszanowanie zobowiązań, wynikających z traktatów i innych źródeł prawa międzynarodowego, oraz popierać postęp społeczny i poprawę warunków życia w większej wolności, i w tym celu postępować tolerancyjnie i współżyć w pokoju jak dobrzy sąsiedzi, zjednoczyć swe siły dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, zapewnić – przez przyjęcie zasad i ustanowienie metod – aby siły zbrojne były używane tylko we wspólnym interesie, korzystać z urządzeń międzynarodowych w celu popierania gospodarczego i społecznego postępu wszystkich narodów – postanowiliśmy zjednoczyć nasze wysiłki dla wypełnienia tych zadań.

Źródło: *Karta Narodów Zjednoczonych*, dostępny w internecie: unic.un.org.pl [dostęp 21.06.2021 r.].

Choć skuteczność działań nowej organizacji była różnie oceniana, a niedługo po jej powstaniu rozpoczęła się [zimna wojna](#) będąca rywalizacją nowych światowych potęg,

wartości, które legły u podstaw ONZ do dziś są przywoływane przez przywódców politycznych w dyskusjach, sporach międzynarodowych czy jako punkt odniesienia w przedstawianych wizjach przyszłości świata. Nadzieje na wzrost znaczenia Organizacji Narodów Zjednoczonych istotnie wzrosły po upadku komunizmu w Europie i zakończeniu zimnej wojny w 1989 r., jak również na skutek postępów [globalizacji](#).

ONZ stała się organizacją o globalnym zasięgu (dziś obejmuje 193 państwa), zaś jej głównym celem miała być od początku troska o pokój i bezpieczeństwo na świecie. Z tego między innymi powodu jej najważniejszym organem decyzyjnym jest [Rada Bezpieczeństwa](#), która może podejmować prawnie wiążące wszystkie państwa rezolucje, np. zobowiązujące do podjęcia określonych działań, nakładające sankcje ekonomiczne czy nawet decydujące o użyciu siły zbrojnej.

Kraje członkowskie ONZ

Źródło: Roke, licencja: CC BY-SA 3.0.

Pokój oparty na współpracy międzynarodowej

Twórcy Organizacji Narodów Zjednoczonych uznali, że warunkiem trwałego pokoju i bezpieczeństwa na świecie jest wieloaspektowa współpraca międzynarodowa, skuteczne rozwiązywanie ważnych problemów społecznych, przestrzeganie praw człowieka oraz rosnący dobrobyt mieszkańców wszystkich państw. Mówi o tym art. 55:

“ *Karta Narodów Zjednoczonych*

W celu stworzenia warunków stabilizacji i dobrobytu, koniecznych do utrzymania między narodami pokojowych i przyjaznych stosunków, opartych na poszanowaniu zasady równouprawnienia i samostanowienia narodów, Organizacja Narodów Zjednoczonych

popiera:

- a) podniesienie stopy życiowej, pełne zatrudnienie oraz warunki postępu i rozwoju gospodarczego i społecznego;
- b) rozwiązywanie międzynarodowych zagadnień gospodarczych, społecznych, zdrowia i pokrewnych, jak również międzynarodową współpracę na polu kulturalnym i wychowawczym;
- c) powszechne poszanowanie i przestrzeganie praw człowieka i podstawowych wolności dla wszystkich, bez względu na rasę, płeć, język lub wyznanie.

Źródło: *Karta Narodów Zjednoczonych*, dostępny w internecie: unic.un.org.pl [dostęp 21.06.2021 r.].

Organizacje wyspecjalizowane

W związku z tym ONZ od samego początku istnienia wykracza poza współpracę międzynarodową w zakresie wąsko rozumianego bezpieczeństwa. Karta Narodów Zjednoczonych przewiduje funkcjonowanie organizacji (agend) wyspecjalizowanych. Są to niezależne od ONZ agencje międzynarodowe, zajmujące się problematyką społeczną, gospodarczą, zdrowotną, kulturalną i wychowawczą. Takie podmioty mogą zawierać porozumienia z Organizacją Narodów Zjednoczonych dotyczące formy i zakresu współpracy z ONZ.

Aktualnie funkcjonuje kilkanaście takich podmiotów. Niektóre z nich, jak np. Światowa Organizacja Zdrowia i UNESCO, zostały powołane niedługo po powstaniu Organizacji Narodów Zjednoczonych; inne – jak Światowa Organizacja Własności Intelektualnej (WIPO) czy Agencja Wielostronnych Gwarancji Inwestycji (MIGA) – kilka dekad później. W gronie tym możemy jednak spotkać też organizacje istniejące długo przed ustanowieniem ONZ – np. Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny (ITU) został utworzony w 1865 r., Powszechny Związek Pocztowy (UPU) powstał w 1874 r., zaś Międzynarodowa Organizacja Pracy – w 1919 r. Po 1945 r. podmioty te uzyskały status agend wyspecjalizowanych ONZ.

Rada Gospodarcza i Społeczna

Organem ONZ odpowiedzialnym za współpracę z agencjami wyspecjalizowanymi jest Rada Gospodarcza i Społeczna. Składa się ona z 54 członków-państw należących do ONZ, wybieranych na trzyletnie kadencje przez [Zgromadzenie Ogólne](#). Swoje uchwały podejmuje w głosowaniu [bezwzględną większością głosów](#).

Karta Narodów Zjednoczonych

((Artykuł 63.1

Rada Gospodarcza i Społeczna może badać zagadnienia gospodarcze, kulturalne, wychowawcze, zdrowia i pokrewne oraz opracowywać sprawozdania w tym zakresie, inicjować takie badania i sprawozdania oraz udzielać we wszelkich tego rodzaju sprawach zaleceń Zgromadzeniu Ogólnemu, członkom Organizacji i odpowiednim organizacjom wyspecjalizowanym.

Źródło: *Karta Narodów Zjednoczonych*, dostępny w internecie: unic.un.org.pl [dostęp 21.06.2021 r.].

Ten organ ONZ zawiera z agencjami wyspecjalizowanymi porozumienia, które następnie są zatwierdzane przez Zgromadzenie Ogólne. Rada Gospodarcza i Społeczna może odbywać wspólne narady z przedstawicielami takich organizacji. Te z kolei mogą zwracać się do Rady z wnioskami o wykonanie określonych prac (są one wykonywane, gdy wyrazi na to zgodę Zgromadzenie Ogólne). Reprezentanci agend wyspecjalizowanych mogą także w pewnych sytuacjach uczestniczyć w obradach Rady Gospodarczej i Społecznej.

Organizacje powiązane z ONZ

Poza agendami wyspecjalizowanymi funkcjonują w orbicie ONZ inne organizacje o zasięgu globalnym. Ich relacje z Organizacją Narodów Zjednoczonych regulowane są w odrębnych traktatach. Należy do nich Światowa Organizacja Handlu (WTO), która prowadzi działania na rzecz liberalizacji handlu międzynarodowego i stanowi forum negocjacji porozumień handlowych między państwami. Z kolei Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej (IAEA) jest platformą współpracy międzynarodowej w zakresie pokojowego wykorzystania energii nuklearnej. Do grupy tej należy również Organizacja do spraw Zakazu Broni Chemicznej (OPCW), stojąca na straży przepisów Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz niszczeniu jej zapasów. Wymienione podmioty określane są jako **organizacje powiązane z ONZ**.

Słownik

bezwzględna większość głosów

więcej niż połowa głosujących

globalizacja

proces polegający na zanikaniu granic między państwami i coraz większej swobodzie przepływu informacji, idei, produktów oraz ludzi w skali całego świata

Karta Narodów Zjednoczonych

przyjęty w 1945 r. w San Francisco traktat, na podstawie którego powstała i funkcjonuje Organizacja Narodów Zjednoczonych

Rada Bezpieczeństwa

najważniejszy organ decyzyjny ONZ, odpowiedzialny za pokój i bezpieczeństwo na świecie; składa się z 15 członków – 5 stałych oraz 10 niestałych, wybieranych na dwuletnią kadencję

Zgromadzenie Ogólne

organ ONZ, w którym reprezentowane są wszystkie państwa członkowskie organizacji, a każde z nich ma jeden głos

zimna wojna

okres powojennej (1946–1989) politycznej, wojskowej i ideologicznej rywalizacji między USA i ZSRS oraz blokami państw skupionych wokół każdego z tych mocarstw

Schemat

Polecenie 1

Zapoznaj się ze schematem i zastanów się, które z agend wyspecjalizowanych ONZ mają największy wpływ na utrzymanie pokoju na świecie.

Agendy wyspecjalizowane Organizacji Narodów Zjednoczonych

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Ćwiczenie 1

Poszukaj informacji na temat działalności Polski na forach organizacji wyspecjalizowanych ONZ.

Sprawdź się

Pokaż ćwiczenia:

Ćwiczenie 1

Zdecyduj, które stwierdzenia są prawdziwe, a które fałszywe.

Stwierdzenie	Prawda	Fałsz
Istnieje 30 organizacji wyspecjalizowanych ONZ.	☐	☐
Siedzibą wszystkich agend wyspecjalizowanych ONZ jest Genewa.	☐	☐
Organem, który rozstrzyga spory między agendami ONZ, jest Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości.	☐	☐

Ćwiczenie 2

Zaznacz najstarszą organizację ze statusem agendy wyspecjalizowanej ONZ.

☐ Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Oświaty, Nauki i Kultury

☐ Międzynarodowy Fundusz Rozwoju Rolnictwa

☐ Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny

☐ Międzynarodowy Fundusz Walutowy

Ćwiczenie 3

Połącz skróty nazw agend ONZ z zadaniami, jakie wykonują te organizacje.

FAO

brak pasującej odpowiedzi

UNWTO

współpraca w zakresie nauki i kultury

UNESCO

ustalanie standardów przesyłek
pocztowych

UPU

działania na rzecz bezpieczeństwa
żywnościowego

WTO

promocja turystyki

Zapoznaj się z tekstem, a następnie wykonaj polecenie.

“ *Konstytucja (...)* ”

Zważywszy, że pokój powszechny i trwały może być zbudowany jedynie na zasadach sprawiedliwości społecznej;

Zważywszy, że pewne warunki pracy są dla wielkiej liczby ludzi niesprawiedliwe, powodują nędzę i niedostatek, co rodzi niezadowolenie, zagrażające pokojowi i harmonii powszechnej, i zważywszy, że polepszenie powyższych warunków jest rzeczą pilną, na przykład, o ile dotyczy unormowania godzin pracy, ustalenia maksymalnej długości roboczego dnia i tygodnia, najmu siły roboczej, walki z bezrobociem, zagwarantowania zarobku, zapewniającego warunki przyzwoitego utrzymania, ochrony pracowników na wypadek choroby, w ogóle lub chorób zawodowych, nieszczęśliwych wypadków, spowodowanych pracą, ochrony pracy dzieci, młodzieży i kobiet, ubezpieczenia na wypadek starości i niezdolności do pracy, ochrony interesów pracowników na wychodźstwie, uznania zasady „równej płacy za równą pracę”, uznania zasady wolności zrzeszania się, organizacji wykształcenia zawodowego i technicznego oraz innych temu podobnych środków;

Zważywszy, że nieuwzględnienie przez któryś z narodów istotnie ludzkich warunków pracy stanowi przeszkodę dla wysiłków innych narodów, pragnących polepszenia losu robotników w ich własnych krajach;

Wysokie Układające się Strony, powodowane uczuciem sprawiedliwości i ludzkości, jak również chęcią zapewnienia trwałego pokoju świata, oraz mając na względzie osiągnięcie celów, wymienionych w tym wstępie, zgadzają się na następującą Konstytucję (...).

Na podstawie zamieszczonego fragmentu podaj nazwę i rok powstania agendy ONZ, której ten tekst dotyczy.

Ćwiczenie 5

Zapoznaj się z grafiką, a następnie wykonaj ćwiczenie.

Źródło: domena publiczna.

Wyjaśnij, dlaczego w zaprezentowanym logo organizacji znajdują się dwa skróty.

Zapoznaj się z tekstem, a następnie wykonaj polecenie.

“ *Karta Narodów Zjednoczonych* ”

Artykuł 62

1. (...) może badać zagadnienia gospodarcze, kulturalne, wychowawcze, zdrowia i pokrewne oraz opracowywać sprawozdania w tym zakresie, inicjować takie badania i sprawozdania oraz udzielać we wszelkich tego rodzaju sprawach zaleceń Zgromadzeniu Ogólnemu, członkom Organizacji i odpowiednim organizacjom wyspecjalizowanym.
2. Może ona również udzielać zaleceń w celu zapewnienia poszanowania i przestrzegania praw człowieka i podstawowych wolności dla wszystkich.
3. W sprawach należących do jej kompetencji może ona przygotowywać projekty konwencji w celu przedłożenia ich Zgromadzeniu Ogólnemu.
4. W sprawach należących do jej kompetencji może ona zwoływać konferencje międzynarodowe w trybie ustalonym przez Organizację.

Artykuł 63

(...) może zawierać z organizacjami wymienionymi w artykule 57 porozumienia określające warunki, na jakich odnośna organizacja ma być związana z Organizacją Narodów Zjednoczonych. Takie porozumienia podlegają zatwierdzeniu przez Zgromadzenie Ogólne. Może ona uwzględniać działalność organizacji wyspecjalizowanych

w drodze odbywania z nimi narad i udzielania im zaleceń, jak również w drodze udzielania zaleceń Zgromadzeniu Ogólnemu i członkom Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Źródło: *Karta Narodów Zjednoczonych*, dostępny w internecie: unic.un.org.pl [dostęp 21.06.2021 r.].

Podaj nazwę organu, którego dotyczą zacytowane artykuły Karty Narodów Zjednoczonych.

Zapoznaj się z tekstem, a następnie wykonaj polecenie.

((rsr/PAP

Nowe władze anulują decyzje Trumpa. USA wesprą WHO w walce z pandemią

USA zaangażują się w prace Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) dotyczące globalnej walki z pandemią koronawirusa, w tym w rozwój programu testów, diagnostyki i szczepień - poinformował we wtorek przedstawiciel amerykańskiego resortu zdrowia Colin L. McIff.

McIff, który jest p.o. dyrektora ds. zagadnień globalnych w ministerstwie zdrowia i usług społecznych, wypowiadał się podczas wirtualnego spotkania WHO.

- Pragniemy podkreślić przywiązanie Stanów Zjednoczonych do multilateralizmu i naszej wspólnej sprawy, aby (wspólnie) reagować na pandemię i poprawić stan światowego zdrowia publicznego - oznajmił McIff.

(...)

Szef WHO Tedros Adhanom Ghebreyesus powiedział, że przyjmuje z zadowoleniem decyzję Waszyngtonu, dotyczącą zaangażowania się w program ACT i z satysfakcją oczekuje na zacieśnienie współpracy z USA.

W kwietniu 2020 roku poprzedni prezydent USA Donald Trump polecił swej administracji wstrzymać wpłacanie składek na Światową Organizację Zdrowia (WHO), do czasu wyjaśnienia, jaką rolę organizacja ta odegrała w „niewłaściwym zarządzaniu i ukrywaniu

rozprzestrzeniania się koronawirusa”. Wcześniej USA były płatnikiem największych składek na WHO. Trump ogłosił też zamiar wycofania Ameryki z tej organizacji.

Nowy prezydent Joe Biden zapowiedział już podczas kampanii wyborczej, że unieważni decyzję USA o wyjściu z WHO. Już nazajutrz po inauguracji nowego prezydenta dr Anthony Fauci, główny doradca medyczny Bidena, oświadczył, że USA pozostaną członkiem WHO i będą w pełni uczestniczyć w pracach Organizacji.

Źródło: rsr/PAP, *Nowe władze anulują decyzje Trumpa. USA wesprą WHO w walce z pandemią*, 9.02.2021 r., dostępny w internecie: polsatnews.pl [dostęp 21.06.2021 r.].

Wyjaśnij, jaki jest związek przywołanego w tekście multilateralizmu z obecnością Stanów Zjednoczonych w Światowej Organizacji Zdrowia.

Zapoznaj się z tekstem, a następnie wykonaj polecenie.

((Wolfgang Igler

Unia Europejska a Światowa Organizacja Handlu

W pierwszych dekadach XX w. kwestie handlowe wymagały coraz bardziej złożonych interakcji między państwami, przez co niezbędne stało się utworzenie platformy ułatwiającej i regulującej stosunki handlowe. Zawarty w związku z tym w 1947 r. Układ ogólny w sprawie taryf celnych i handlu (GATT) nie tylko stał się forum debaty przy okrągłym stole, dzięki czemu przyjęto wielostronne podejście do handlu, ale również wprowadził system zasad handlowych uznawanych na arenie międzynarodowej. Ideą tej umowy było stworzenie równych warunków działania dla wszystkich członków przez „znaczące obniżenie taryf celnych i innych barier w handlu oraz usunięcie dyskryminacyjnego traktowania w międzynarodowych stosunkach handlowych”.

Ponieważ handel międzynarodowy, poza wymianą dóbr materialnych, objął także wymianę usług i idei, GATT zinstytucjonalizowano i przekształcono w Światową Organizację Handlu (WTO). WTO powstała w 1995 r. w wyniku negocjacji handlowych w ramach Rundy Urugwajskiej i przejęła wcześniejsze umowy handlowe, takie jak sam układ GATT, Porozumienie w sprawie rolnictwa oraz Porozumienie w sprawie tekstyliów i odzieży, jak również inne umowy ogólne. Najważniejszymi nowymi porozumieniami były: Układ ogólny w sprawie handlu usługami (GATS) oraz Porozumienie w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej (TRIPS). W lutym 2017 r. weszła w życie umowa o ułatwieniach w handlu – pierwsza umowa wielostronna od utworzenia WTO. Ponadto trwają dyskusje nad nowymi pomysłami, jak dalej rozwijać WTO i unowocześnić system, np. w obszarze handlu elektronicznego, ułatwiania inwestycji i subsydiów

dla przemysłu, i zwiększyć jego skuteczność oraz dostosować go do szybkiego tempa rozwoju w handlu międzynarodowym.

Źródło: Wolfgang Iglar, *Unia Europejska a Światowa Organizacja Handlu*, dostępny w internecie: europarl.europa.eu [dostęp 21.06.2021 r.].

Rozstrzygnij, czy któraś z inicjatyw wymienionych w tekście jest wyspecjalizowaną agendą ONZ. Uzasadnij swoją odpowiedź.

Rozstrzygnięcie: ▼

Uzasadnienie:

Dla nauczyciela

Autor: Krzysztof Kowaluk

Przedmiot: Wiedza o społeczeństwie

Temat: Agendy ONZ i obszar ich działalności

Grupa docelowa: III etap edukacyjny, liceum, technikum, zakres podstawowy, zakres rozszerzony

Podstawa programowa:

Zakres podstawowy

VII. Współczesne stosunki międzynarodowe.

Uczeń:

7) charakteryzuje cele i najważniejsze organy Organizacji Narodów Zjednoczonych (Zgromadzenie Ogólne, Rada Bezpieczeństwa, Sekretarz Generalny, Rada Gospodarcza i Społeczna, Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości); przedstawia jej wybrane działania i ocenia ich skuteczność.

Zakres rozszerzony

XIII. Ład międzynarodowy.

Uczeń:

24) przedstawia cele działania: Światowej Organizacji Zdrowia, Międzynarodowej Organizacji Pracy, Organizacji Narodów Zjednoczonych do Spraw Wyżywienia i Rolnictwa, Międzynarodowego Funduszu Walutowego, Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju, Światowej Organizacji Handlu, Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Oświaty, Nauki i Kultury, Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Rozwoju Przemysłowego oraz Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej.

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
- kompetencje cyfrowe;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje obywatelskie.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- wyjaśnia znaczenie polityczne organizacji wyspecjalizowanych ONZ;
- wymienia przykłady takich organizacji;
- opisuje działalność wybranych agend.

Strategie nauczania:

- konstruktywizm;
- lekcja odwrócona.

Metody i techniki nauczania:

- dyskusja;
- elementy dramy;
- rozmowa nauczająca z wykorzystaniem ćwiczeń interaktywnych.

Formy zajęć:

- praca indywidualna;
- praca w parach;
- praca w grupach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

- komputery z głośnikami i dostępem do internetu, słuchawki;
- zasoby multimedialne zawarte w e-materiale;
- tablica interaktywna/tablica, pisak/kreda.

Przebieg zajęć:

Przed zajęciami

Kilkoro uczniów otrzymuje zadanie przygotowania w domu jednostronicowych raportów z działalności wybranych agend wyspecjalizowanych ONZ. Uczniowie korzystają z powszechnie dostępnych informacji na temat działalności tych organizacji, w szczególności z ich stron internetowych. Pozostali uczniowie zapoznają się z e-materiałem, aby mogli aktywnie uczestniczyć w lekcji.

Faza wstępna

1. Nauczyciel syntetycznie przedstawia istotę agend ONZ (ich genezę, charakter, zadania oraz obszar działalności).
2. Zostają przedstawione cele i przedmiot zajęć.

Faza realizacyjna

1. Odbywa się symulacja posiedzenia Rady Gospodarczej i Społecznej. Uczniowie, którzy przygotowywali raporty występują w roli przedstawicieli organizacji wyspecjalizowanych. Pozostali uczniowie występują w roli członków Rady. Przed rozpoczęciem posiedzenia przewodniczący Rady zarządza powielenie raportów dla wszystkich członków organu.
2. Każdy z przedstawicieli organizacji krótko przedstawia ustnie sprawozdanie z jej działalności, zwracając uwagę na kilka inicjatyw realizowanych przez reprezentowany podmiot oraz jego plany na najbliższy czas. Członkowie Rady Gospodarczej i Społecznej zadają pytania reprezentantom agend ONZ, zaś ci na nie odpowiadają (lub wnoszą o odroczenie omawianej kwestii na następne posiedzenie, jeśli odpowiedź wymaga uzyskania dodatkowych informacji).
3. Członkowie Rady Gospodarczej i Społecznej przeprowadzają dyskusję w sprawie dalszych sugerowanych działań agend wyspecjalizowanych, reprezentowanych na posiedzeniu. W naradzie mogą uczestniczyć przedstawiciele tych organizacji. Rada Gospodarcza i Społeczna przegłosowuje wnioski.

Faza podsumowująca

1. Nauczyciel ocenia wystąpienia uczniów. Zwraca uwagę na aspekt prawny (kompetencje Rady Gospodarczej i Społecznej oraz agend ONZ). Jeśli jest taka konieczność, uzupełnia je merytorycznie.
2. Uczniowie wykonują wybrane przez nauczyciela ćwiczenia.

Praca domowa:

Uczniowie zapoznają się z raportami przedłożonymi przez przedstawicieli agend ONZ oraz wymyślają po dwa pytania dla autorów każdego z nich.

Materiały pomocnicze:

Karta Narodów Zjednoczonych, unic.un.org.pl.

Ośrodek Informacji ONZ w Warszawie, unic.un.org.pl.

Wskazówki metodyczne opisujące różne zastosowania multimedium:

Schemat interaktywny może zostać wykorzystany przez uczniów indywidualnie lub podczas zajęć w charakterze podsumowania.